

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут людини

Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

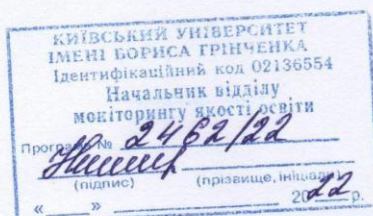
«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
_____ (О.Б.Жильцов)
« 24 » _____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Логопедія (ринолалія)»

для студентів

спеціальності	016 Спеціальна освіта (шифр і назва спеціальності (тей))
освітнього рівня	першого (бакалаврського) (назва освітнього рівня, ОКР)
освітньої програми	016.01.01 Логопедія (шифр і назва освітньої програми)
спеціалізації (за наявності)	_____ (назва спеціалізації)

Київ – 2022

Розробники:

Хомик Т. В., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Лопатинська Н. А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Заєркова Н. В., старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Викладачі:

Лопатинська Н. А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Хомик Т. В., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Протокол від 01.12.2021р. № 24

Завідувач кафедри _____ (Олена МАРТИНЧУК)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми) _____

(назва освітньої програми)

01.12.2021р.

Гарант освітньої програми _____ (Наталія БАБИЧ)

Програму перевірено

06.12.2021 р.

Заступник директора/декана _____ (Роман ПАВЛЮК)

Пролонговано:

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	Заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	
Курс	2	-
Семестр	4	-
Кількість змістових модулів з розподілом:	-	
Обсяг кредитів	4	-
Обсяг годин, в тому числі:	120	-
Аудиторні	56	-
Модульний контроль	8	-
Семестровий контроль	30	-
Самостійна робота	26	-
Форма семестрового контролю	Екзамен	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: сформувати у студентів теоретико-методологічні знання про ринолалію як мовленнєве порушення, структуру порушення; причини, що її викликають, механізми і симптоматику, шляхи їх подолання та попередження; оволодіти практичними основами логокорекційної роботи з подолання відкритої та закритої ринолалії; навичками роботи з дітьми на основі засвоєних прийомів виявлення, корекції та профілактики ринолалії.

Завдання навчальної дисципліни.

1. Формувати загальні компетентності:

ЗК 1 Світоглядну. Знання і розуміння предметної області та розуміння професії; знання основних теорій, концепцій, вчень, які формують наукову картину світу; вміння відстоювати власні стратегії професійної діяльності.

ЗК 5 Інформаційно-комунікаційну. Здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел для розгляду професійних питань. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання корекційних і комунікативно-мовленнєвих задач в соціальній і професійній діяльності.

ЗК 6 Креативну. Здатність генерувати нові ідеї, творчо підходити до вирішення професійних завдань.

ЗК 7 Аналітичну. Здатність до абстрактного та аналітичного мислення й генерування ідей у процесі аналізу та комплексного розв'язання теоретичних та практичних професійних питань. Здатність до когнітивної гнучкості при розв'язанні професійних питань теорії та практики.

ЗК 8 Науково-дослідницьку. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми у процесі професійно-педагогічної діяльності. Знання основних методів наукового пошуку; вміння узагальнювати отримані результати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел, оформлювати і презентувати результати наукової діяльності.

ЗК 9 Самоосвітню. Здатність навчатися та самонавчатися. Спрямованість на розкриття особистісного потенціалу та самореалізацію. Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху

2. Формувати фахові компетентності:

ФК 1 Організаційну. Здатність планувати, організувати, координувати, контролювати та оцінювати власну професійну діяльність. Здатність до когнітивної гнучкості: ситуативного (негайного) вирішення проблем, врахування нових (поточних) умов і обставин для прийняття рішень, уміння долати стереотипне мислення.

ФК 2 Теоретико-методологічну. Здатність до застосування знань провідних гуманістичних теорій, концепцій, вчень щодо виховання і навчання осіб з особливими освітніми потребами; здатність відстоювати власні корекційно-педагогічні, навчально-реабілітаційні переконання, дотримуватись їх у житті та професійній діяльності.

ФК 3 Психолого-педагогічну. Володіння базовими знаннями з педагогіки і психології та вміння їх реалізувати, закономірностей особистісного розвитку людини на різних вікових етапах; психологічних механізмів навчання та виховання дитини задля забезпечення спрямованої соціалізації та інтеграції особистості з порушеннями психофізичного розвитку.

ФК 4 Методичну. Застосовувати базові знання і вміння для формування компетентностей у дітей молодшого шкільного віку. Здатність здійснювати освітній процес в початковій школі з урахуванням психофізичних, вікових особливостей та індивідуальних освітніх потреб дітей з порушеннями мовлення.

ФК 5 Спеціально-педагогічну. Володіння базовими знаннями про педагогічні системи навчання, виховання і освіти дітей з різними освітніми потребами; розуміння сучасних підходів до вивчення, освіти, розвитку, абілітації, реабілітації і соціальної адаптації осіб з особливими освітніми потребами.

ФК 6 Спеціально-методичну. Здатність здійснювати освітньо-корекційний процес з урахуванням психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, актуального стану і потенційних можливостей осіб з тяжкими порушеннями мовлення в спеціальних та інклюзивних закладах освіти.

ФК 7 Медико-біологічну. Володіння базовими знаннями про вікові анатомо-фізіологічні особливості людини в нормі та при порушеннях сенсорних і мовленнєвих систем; основні клінічні прояви порушень психофізичного розвитку; особливості вищої нервової діяльності та вищих психічних функцій осіб з порушеннями психофізичного розвитку; основні закономірності та механізми розвитку дитячих психічних хвороб.

ФК 8 Психолінгвістичну. Володіння знаннями про закономірності мовленнєвого розвитку в онтогенезі, взаємозв'язку мовлення, мислення і свідомості; розуміння психолінгвістичної моделі мовленнєвої діяльності.

ФК 9 Проектувальну. Володіння вміннями планувати, організовувати і здійснювати корекційно-педагогічний процес у спеціальних та інклюзивних закладах освіти з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей дошкільного та шкільного віку.

ФК 11 Консультативну. Застосовувати уміння консультувати осіб з порушеннями психофізичного розвитку, членів їх сімей, педагогів інклюзивних закладів освіти з питань навчання, виховання, розвитку і соціальної адаптації дітей з особливими освітніми потребами.

ФК 12 Логодіагностичну. Володіння комплексом логодіагностичних методик визначення рівня сформованості мовленнєвих функцій та мовленнєвої діяльності. Здатність продемонструвати інтегрування результатів діагностування у процесі складання психолого-педагогічного та логопедичного висновку.

ФК 13 Логокорекційну. Здатність здійснювати добір методик і технологій для корекції психомоторного та мовленнєвого розвитку дітей з тяжкими порушеннями мовлення.

ФК 15 Деонтологічну (професійні цінності). Здатність діяти згідно з принципами деонтології, що не суперечать професійній діяльності фахівця зі спеціальної освіти; усвідомлення педагогічних, психологічних та соціальних наслідків власних впливів у сфері професійної діяльності.

3. Забезпечити набуття практичних навичок при формуванні спеціально-педагогічної та спеціально-методичної фахових компетентностей у Центрі практичної підготовки «Логотренажер».

3. Результати навчання за дисципліною:

- ПРН 1. Здатність продемонструвати базові знання щодо функціонування мовленнєворухових систем; розвитку головного мозку, локалізації мовленнєвих зон кори головного мозку; неврологічного забезпечення мовленнєвої діяльності, механізмів порушень; неврологічних основ патології мовлення.
- ПРН 3. Здатність продемонструвати знання теоретичних засад загальної та спеціальної педагогіки; розуміння особливостей та закономірностей розвитку різних категорій дітей з особливими потребами, особливостей корекційно-компенсаторної допомоги цим дітям.
- ПРН 4. Здатність визначити етапи, досягнення й тенденції розвитку теорії та практики логопедагогіки; визначити концептуальні засади та цільові настанови сучасної логопедагогіки, сутність корекційно-освітніх технологій роботи з дітьми з порушеннями мовлення.
- ПРН 5. Здатність продемонструвати базові знання зі спеціальної психології; розуміння особливостей розвитку при різних типах порушень; особливостей порушення мовлення дітей різних нозологій.
- ПРН 6. Здатність продемонструвати базові знання зі спеціальної логопсихології; розуміння психологічних особливостей розвитку дітей з різними типами мовленнєвих порушень; особливостей психічного розвитку та особистісної сфери дітей з різними типами мовленнєвих порушень.
- ПРН 8. Здатність продемонструвати знання методологічних підходів та технологій психологічного консультування осіб з порушеннями психофізичного розвитку; здатність провести психологічне консультування в психолого-педагогічному супроводі родин, що виховують дітей з особливими потребами.
- ПРН 10. Здатність продемонструвати на базовому рівні знання та уміння здійснювати вибір технологій мовленнєвого та когнітивного розвитку дітей раннього, дошкільного і молодшого шкільного віку з особливими освітніми потребами.
- ПРН 11. Здатність продемонструвати знання і розуміння анатоμο-фізіологічних та психофізіологічних основ мовлення; уміння визначити стан сформованості мовлення у різні вікові періоди розвитку дитячого організму; знання і розуміння етапів розвитку мовленнєвої діяльності людини.
- ПРН 12. Здатність продемонструвати знання і розуміння причин, механізмів, структури, симптоматики дислалії, ринолалії, дизартрії, порушення голосу, ФФНМ, ЗНМ, порушень темпо-ритмічної сторони мовлення, алалії, афазії, порушень писемного мовлення.
- ПРН 13. Здатність провести кваліфіковане психолого-педагогічне і логопедичне обстеження дітей з дислалією, ринолалією, дизартрією, порушеннями голосу, ФФНМ, ЗНМ, порушеннями темпо-ритмічної сторони мовлення, алалією, афазією, порушеннями писемного мовлення і проаналізувати результати обстеження.
- ПРН 14. Здатність продемонструвати володіння методиками корекційно-компенсаторної роботи вчителя-логопеда з дітьми різного віку, які мають дислалію, ринолалію, дизартрію, порушення голосу, ФФНМ, ЗНМ, порушення темпо-ритмічної сторони мовлення, алалію, афазію, порушення писемного мовлення.
- ПРН 17. Здатність продемонструвати володіння державною та іноземною мовами, культуру спілкування, уміння вирішувати проблеми та приймати рішення у складних практичних ситуаціях, демонструючи лідерські якості та навички ефективної командної взаємодії.
- ПРН 18. Здатність до аналітичного мислення і генерування ідей у процесі пошуку і аналізу інформації з різних джерел, зокрема засобами інформаційно-комп'ютерних технологій; до науково-дослідницької діяльності для розв'язання професійних питань та самоосвіти.

ПРН 19. Здатність слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності, діяти соціально відповідально та з урахуванням прав і свобод осіб з інвалідністю, принципів деонтології, розуміти важливість відповідального ставлення до здоров'я.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт						
		Аудиторна:					Самостійна	
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні		
Змістовий модуль 1.								
Науково-теоретичні засади вивчення ринолалії								
Тема 1. Визначення ринолалії	6	2	2	-	-	-	2	
Тема 2. Етіологія та патогенез ринолалії	6	2	2	-	-	-	2	
Тема 3. Анатомо-фізіологічні основи вивчення ринолалії	8	4	-	2	-	-	2	
Тема 4. Психолого-педагогічна характеристика дітей із ринолалією	6	2	-	2	-	-	2	
Модульний контроль	2							
Разом	28	10	4	4			8	
Змістовий модуль 2.								
Діагностика порушень мовлення у дітей із ринолалією								
Тема 5. Обстеження мовлення дітей з ринолалією	10	4	2	2	-	-	2	
Модульний контроль	2							
Разом	12	4	2	2			2	
Змістовий модуль 3.								
Система корекційної роботи при ринолалії								
Тема 6. Напрями та етапи логопедичної роботи при ринолалії	8	4	2	2	-	-	4	
Тема 7. Методики логопедичної роботи з подолання ринолалії	10	2	2	2	-	-	4	
Модульний контроль	2							
Разом	24	6	4	4			8	
Змістовий модуль 4.								
Особливості корекційної роботи при ринолалії								
Тема 8. Порушення голосу при ринолалії та його корекція	12	4	2	2	-	-	4	
Тема 9. Особливості постановки звуків при ринолалії	12	4	2	2	-	-	4	
Модульний контроль	2							
Разом	26	8	4	4			8	
Семестровий контроль	30							
Усього	120	28	14	14			26	

5. Програма навчальної дисципліни
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.
НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ РИНОЛАЛІЇ

Тема 1. Визначення ринолалії (2 год.)

Визначення ринолалії. Історія питання: основні етапи і наукові напрямки, аналіз теорій ринолалії. Ступені складності порушення. Форми ринолалії: відкрита, закрита, змішана. Динаміка мовленнєвого розвитку при ринолалії. Роль соціуму в процесі розвитку осіб з ринолалією.

Ключові слова: голосовий розлад, природжене незрощення, назальність, наукові школи, фізіотерапія, ортодонція, вторинні порушення, логотерапевтичні заходи.

Рекомендована основна література: [4, 5]

Рекомендована додаткова література: [17, 20]

Тема 2. Етіологія та патогенез ринолалії (2 год.)

Сучасні уявлення про етіологію та патогенез внутрішніх незрощень губи та піднебіння (ВНГП). Сучасні клінічні підходи до лікування і медичної реабілітації дитини із ВНГП. Тактика лікування дітей із ВНГП. Сучасна медична класифікація ВНГП. Вплив ВНГП на психофізичний та мовленнєвий розвиток дитини. Строки та значення хейлоринопластики, міопластики та ураностафілопластики. Важливість ортодонтичної допомоги дитині після операцій на піднебінні. Переваги раннього хірургічного лікування ВНГП. Медико-психолого-педагогічна допомога дітям з ВНГП в Україні і закордоном.

Ключові слова: етіологія, патогенез, незрощення губи, незрощення піднебіння, лікування, реабілітація, мультифакторність, екзогенні та ендогенні чинники виникнення ВНГП.

Рекомендована основна література: [4, 5]

Рекомендована додаткова література: [15, 17]

Тема 3. Анатомо-фізіологічні основи вивчення ринолалії (4 год.)

Визначення механізмів порушення. Характер ушкоджень мовленнєвого апарату при різних формах ринолалії. Особливості функціональних перебудов в діяльності мовленнєвого апарату. Класифікація незрощень губи і піднебіння. Вплив вродженої піднебінної патології на фізичний, психічний та мовленнєвий розвиток дитини. Особливості проявів ринолалії в різні вікові періоди.

Ключові слова: мовленнєвий апарат: центральний, периферичний; голосоутворення, м'яке піднебіння, тверде піднебіння, органи артикуляції, класифікація незрощень губи, класифікація незрощень піднебіння, хейлопластика, ураностафілопластика, велопластика, уранопластика, субмукозна щілина.

Рекомендована основна література: [4, 5]

Рекомендована додаткова література: [10, 19]

Тема 4. Психолого-педагогічна характеристика дітей із ринолалією (2 год.)

Первинне, вторинне і подальші відхилення при ринолалії. Класифікація ринолалії. Основні форми ринолалії. Етіологія «відкритої» і «закритої» ринолалії. Симптоматика форм «відкритої», «закритої» і «змішаної» форм ринолалії. Характеристика і співвідношення мовленнєвих та немовленнєвих симптомів. Особливості фізичного, психічного та мовленнєвого розвитку дітей із ринолалією.

Ключові слова: назальний відтінок голосу, фонаційна сторона мовлення, піднебінно-глоткове змикання, носова порожнина, валик Пассавана.

Рекомендована основна література: [4, 5]

Рекомендована додаткова література: [13]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

ДІАГНОСТИКА ПОРУШЕНЬ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ ІЗ РИНОЛАЛІЄЮ

Тема 5. Обстеження мовлення дітей з ринолалією (4 год.)

Зміст, методи і прийоми обстеження. Рання диференціальна діагностика розмежування різних форм ринолалії, відмежування від інших мовленнєвих порушень. Роль і зміст фізіологічного, клінічного, психологічного, педагогічного обстеження дітей з ринолалією різних вікових категорій. Огляд індивідуальної мовленнєвої картки обстеження дитини з ринолалією.

Ключові слова: психолого-педагогічне обстеження, анамнез, первинні порушення і подальші відхилення, аналіз причин і наслідків, зона найближчого розвитку, індивідуальні особливості дитини, об'єктивні методи дослідження, логопедичні ігри, компенсаторні можливості, психічні функції.

Рекомендована основна література: [2, 3]

Рекомендована додаткова література: [14]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

СИСТЕМА КОРЕКЦІЙНОЇ РОБОТИ ПРИ РИНОЛАЛІЇ

Тема 6. Напрями та етапи логопедичної роботи при ринолалії (4 год.)

Принципи психологічної реабілітації дітей з вродженими незрощеннями верхньої губи та піднебіння. Прогноз при різних формах ринолалії. Профілактика ринолалії. Мета, основні завдання, принципи, етапи, зміст і методи медико-педагогічної та логотерапевтичної роботи в доопераційному періоді.

Ключові слова: профілактика мовленнєвого порушення, вторинні нашарування, раннє втручання, реабілітація, перспективи розвитку, астеничний синдром, активізація м'якого піднебіння, фіксація правильного положення язика.

Рекомендована основна література: [1, 2, 3]

Рекомендована додаткова література: [12, 14]

Тема 7. Методика логопедичної роботи з подолання ринолалії (2 год.)

Система логопедичної роботи в доопераційному періоді за А. Іпполітовою. Мета, основні завдання, принципи, етапи, зміст і методи медико-педагогічної та логотерапевтичної роботи в післяопераційному періоді. Система логопедичної роботи в післяопераційному періоді за І. Єрмаковою. Огляд методів та способів роботи з формування мовленнєвого дихання, корекції назального відтінку тембру голосу, постановки голосних та приголосних звуків.

Ключові слова: класифікація мовленнєвих порушень, кінестетичні відчуття, синкінезії, дистрофія м'язів глотки, масаж органів артикуляції, діафрагмально-реберне дихання.

Рекомендована основна література: [1, 2, 3]

Рекомендована додаткова література: [12, 14]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4.

ОСОБЛИВОСТІ КОРЕКЦІЙНОЇ РОБОТИ ПРИ РИНОЛАЛІЇ

Тема 8. Порушення голосу при ринолалії та його корекція (4 год.)

Корекційно-педагогічна робота з подолання ринофонії та ринолалії. Механізми фонації. Етапи корекційної роботи та комплекс вправ для подолання назального відтінку тембру голосу.

Ключові слова: вокальні вправи, фонація, фонастенія, фонопедичні вправи, сила голосу.

Рекомендована основна література: [1, 2, 3]
Рекомендована додаткова література: [13, .16]

Тема 9. Особливості постановки звуків при ринолалії (4 год.)

Врахування анатомічних особливостей органів артикуляції для подальшої корекційної роботи над постановкою звуків. Індивідуальний підбір методів, прийомів та корекційних вправ для постановки звуків при ринолалії. Особливості постановки взривних, щелинних, фрикативних, африкатів, вібранта [p] та їх автоматизація.

Ключові слова: фонологічні ознаки, антропофонічні ознаки, зоровий та тактильний аналізатори, кінестетичний контроль.

Рекомендована основна література: [1, 2, 3]
Рекомендована додаткова література: [13, .16]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	5	5	2	2	3	3	4	4
Відвідування семінарських занять	1	2	2	1	1	2	2	2	2
Відвідування практичних занять	1	2	2	1	1	2	2	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20	1	10	2	20	2	20
Робота на практичному занятті	10	2	20	1	10	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	1	5	2	10	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом	-	-	94	-	54	-	82	-	83
Максимальна кількість балів: 313									
Розрахунок коефіцієнта: 313:60=5,22									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Усі завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання виконуються в ЕНК навчальної дисципліни «Логопедія (ринолалія)» на платформі <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=14951> та додаються до зазначених форм (семінарське, практичне заняття чи самостійна робота) роботи відповідного модуля навчальної дисципліни.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ РИНОЛАЛІЇ

Тема 1. Визначення ринолалії (2 год)

Завдання: підготувати презентацію на тему: «Основні етапи і наукові напрямки вивчення ринолалії».

Форма подання: результати подаються у вигляді презентації.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 бал)	Відповідає стандартам (0,75 балів)	Наближення до стандартів (0,5 балів)	Нижче стандартів (0 балів)
Послідовність та аргументація	Аргументи щодо підтвердження думок	Аргументи надаються у досить логічному	Деякі деталі та аргументи подано	Багато деталей або аргументів

	подаються у логічному порядку, що надає цікавості та полегшує сприймання інформації.	порядку, що дозволяє досить легко полегшити сприймання інформації.	неочікувано та нелогічно, що відволікають і роблять інформацію не структурованою.	наведено в неочікуваному або нелогічному порядку.
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
Фахова термінологія, граматики, орфографія	Студент/ка завжди використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяють легко зрозуміти, що було зроблено. Студент/ка не допускає помилок в граматиці чи правописі.	Студент/ка зазвичай використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяє досить легко зрозуміти, що було зроблено. Студент/ка робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі.	Студент/ка використовує правильну термінологію та позначення, але іноді складно зрозуміти, що було зроблено. Студент/ка робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі.	Студент/ка використовує замало термінології та позначень або часто недоречно їх використовує. Студент/ка робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі.
Дотримання дедлайнів	Студент/ка дотримується терміну виконання завдань. Робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Студент/ка зазвичай дотримується терміну виконання завдань. Робота здана вчасно або затримана до 12 год. від визначеного терміну.	Студент/ка зазвичай дотримується терміну виконання завдань. Робота здана пізніше ніж 12-24 години від визначеного терміну.	Студент/ка не дотримується терміну виконання завдань. Робота здана пізніше ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин або нездана взагалі.
Всього	5 балів			

Тема 2. Етіологія та патогенез ринолалії (2 год)

Завдання: заповнити таблицю «Структура порушення при ринолалії».

Форма подання: результати подаються у вигляді таблиці.

Порушення мовлення	Первинне порушення (ядро)	Вторинні відхилення	Супутні порушення
Ринолалія			

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 бал)	Відповідає стандартам (0,75 балів)	Наближення до стандартів (0,5 балів)	Нижче стандартів (0 балів)
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
Структурні	Усі структурні	Усі структурні	Більшість	Структурні

елементи	елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	елементи чітко описані з відповідними деталями.	структурних елементів чітко описані з відповідними деталями.	елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
Дані	Професійний вигляд та точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне подання даних у письмовій формі, але схеми та таблиці не представлені.	Дані не відображаються АБО є неточними.
Дотримання дедлайнів	Студент/ка дотримується терміну виконання завдань. Робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Студент/ка зазвичай дотримується терміну виконання завдань. Робота здана вчасно або затримана до 12 год. від визначеного терміну.	Студент/ка зазвичай дотримується терміну виконання завдань. Робота здана пізніше ніж 12-24 години від визначеного терміну.	Студент/ка не дотримується терміну виконання завдань. Робота здана пізніше ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин або нездана взагалі.
Всього	5 балів			

Тема 3. Анатомо-фізіологічні основи вивчення ринолалії (2 год)

Завдання: підготувати ментальну карту на тему: «Сучасні клінічні підходи до лікування і медичної реабілітації дитини із ВНГП».

Форма подання: результати подаються у вигляді ментальної карти.

Критерії оцінювання самотійної роботи:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 бал)	Відповідає стандартам (0,75 балів)	Наближення до стандартів (0,5 балів)	Нижче стандартів (0 балів)
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
Дані	Професійний вигляд та точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне подання даних у письмовій формі, але схеми та таблиці не представлені.	Дані не відображаються АБО є неточними.
Дотримання дедлайнів	Студент/ка дотримується терміну виконання завдань. Робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Студент/ка зазвичай дотримується терміну виконання завдань. Робота здана вчасно або затримана до 12 год. від визначеного терміну.	Студент/ка зазвичай дотримується терміну виконання завдань. Робота здана пізніше ніж 12-24 години від визначеного терміну.	Студент/ка не дотримується терміну виконання завдань. Робота здана пізніше ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин

				або нездана взагалі.
Всього	5 балів			

Тема 4. Психолого-педагогічна характеристика дітей із ринолалією (2 год)

Завдання: скласти таблицю зі стислими прикладами-поясненнями: «Вплив вродженої піднебінної патології на фізичний, психічний, мовленнєвий розвиток дитини».

Форма подання: результати подаються у вигляді таблиці.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 бал)	Відповідає стандартам (0,75 балів)	Наближення до стандартів (0,5 балів)	Нижче стандартів (0 балів)
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
Дані	Професійний вигляд та точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне подання даних у письмовій формі, але схеми та таблиці не представлені.	Дані не відображаються АБО є неточними.
Дотримання дедлайнів	Студент/ка дотримується терміну виконання завдань. Робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Студент/ка зазвичай дотримується терміну виконання завдань. Робота здана вчасно або затримана до 12 год. від визначеного терміну.	Студент/ка зазвичай дотримується терміну виконання завдань. Робота здана пізніше ніж 12-24 години від визначеного терміну.	Студент/ка не дотримується терміну виконання завдань. Робота здана пізніше ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин або нездана взагалі.
Всього	5 балів			

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

ДІАГНОСТИКА ПОРУШЕНЬ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ ІЗ РИНОЛАЛІЄЮ

Тема 5. Обстеження мовлення дітей з ринолалією (2 год)

Завдання: дібрати діагностичні завдання та скласти карту логопедичного обстеження стану піднебінно-глоткового зімкнення у дітей з відкритою та закритою ринолалією.

Форма подання: результати подаються у вигляді карти обстеження.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 бал)	Відповідає стандартам (0,75 балів)	Наближення до стандартів (0,5 балів)	Нижче стандартів (0 балів)
Визначення важливої інформації	Студент/ка називає всі головні складові обстеження.	Студент/ка називає основні складові обстеження.	Студент/ка називає деякі основні складові обстеження.	Студент/ка не може точно визначити складові обстеження.

Діагностичний інструментарій	Студент/ка раціонально підбирає діагностичний інструментарій, враховує вікові особливості та особливості мовленнєвого розвитку при певному порушенні.	Студент/ка правильно підбирає діагностичний інструментарій, враховує вікові особливості та особливості мовленнєвого розвитку при певному порушенні.	Студент/ка підбирає діагностичний інструментарій, однак не враховує вікові особливості та всі особливості мовленнєвого розвитку при певному порушенні.	Студент/ка не демонструє вміння підбирати діагностичний інструментарій для логопедичного обстеження.
Маркери та показники	Студент/ка точно зазначає усі маркери та показники для діагностики певної складової мовлення.	Студент/ка зазначає усі маркери та показники для діагностики певної складової мовлення.	Студент/ка зазначає не всі маркери та показники для діагностики певної складової мовлення.	Студент/ка не зазначає показники і маркери діагностики певної складової мовлення.
Граматика та орфографія	Студент/ка не допускає помилок в граматиці чи правописі.	Студент/ка робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі.	Студент/ка робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі.	Студент/ка робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі.
Дотримання дедлайнів	Студент/ка дотримується терміну виконання завдань. Робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Студент/ка зазвичай дотримується терміну виконання завдань. Робота здана вчасно або затримана до 12 год. від визначеного терміну.	Студент/ка зазвичай дотримується терміну виконання завдань. Робота здана пізніше ніж 12-24 години від визначеного терміну.	Студент/ка не дотримується терміну виконання завдань. Робота здана пізніше ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин або нездана взагалі.
Всього	5 балів			

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. СИСТЕМА КОРЕКЦІЙНОЇ РОБОТИ ПРИ РИНОЛАЛІЇ

Тема 6. Напрями та етапи логопедичної роботи при ринолалії (4 год)

Завдання: скласти таблицю зі стислими прикладами-поясненнями «Попередження виникнення вторинних розладів у дітей із вродженою піднебінною патологією».

Форма подання: результати подаються у вигляді таблиці.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 бал)	Відповідає стандартам (0,75 балів)	Наближення до стандартів (0,5 балів)	Нижче стандартів (0 балів)
Послідовність та аргументація	Аргументи щодо підтвердження думок подаються у логічному порядку, що надає цікавості та полегшує сприймання інформації.	Аргументи надаються у досить логічному порядку, що дозволяє досить легко полегшити сприймання інформації.	Деякі деталі та аргументи подано неочікувано та нелогічно, що відволікають і роблять інформацію не структурованою.	Багато деталей або аргументів наведено в неочікуваному або нелогічному порядку.
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
Фахова термінологія, граматика, орфографія	Студент/ка завжди використовує правильну термінологію та	Студент/ка зазвичай використовує правильну термінологію та	Студент/ка використовує правильну термінологію та	Студент/ка використовує замало термінології та

	позначення, що дозволяють легко зрозуміти, що було зроблено. Студент/ка не допускає помилок в граматиці чи правописі.	позначення, що дозволяє досить легко зрозуміти, що було зроблено. Студент/ка робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі.	позначення, але іноді складно зрозуміти, що було зроблено. Студент/ка робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі.	позначень або часто недоречно їх використовує. Студент/ка робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі.
Дотримання дедлайнів	Студент/ка дотримується терміну виконання завдань. Робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Студент/ка зазвичай дотримується терміну виконання завдань. Робота здана вчасно або затримана до 12 год. від визначеного терміну.	Студент/ка зазвичай дотримується терміну виконання завдань. Робота здана пізніше ніж 12-24 години від визначеного терміну.	Студент/ка не дотримується терміну виконання завдань. Робота здана пізніше ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин або нездана взагалі.
Всього	5 балів			

Тема 7. Методика логопедичної роботи з подолання ринолалії (4 год)

Завдання: скласти схему «Послідовність корекційної роботи з подолання відкритої ринолалії».

Форма подання: результати подаються у вигляді таблиці або карти знань.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 бал)	Відповідає стандартам (0,75 балів)	Наближення до стандартів (0,5 балів)	Нижче стандартів (0 балів)
Послідовність та аргументація	Аргументи щодо підтвердження думок подаються у логічному порядку, що надає цікавості та полегшує сприймання інформації.	Аргументи надаються у досить логічному порядку, що дозволяє досить легко полегшити сприймання інформації.	Деякі деталі та аргументи подано неочікувано та нелогічно, що відволікають і роблять інформацію не структурованою.	Багато деталей або аргументів наведено в неочікуваному або нелогічному порядку.
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
Фахова термінологія, граматика, орфографія	Студент/ка завжди використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяють легко зрозуміти, що було зроблено. Студент/ка не допускає помилок в граматиці чи правописі.	Студент/ка зазвичай використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяє досить легко зрозуміти, що було зроблено. Студент/ка робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі.	Студент/ка використовує правильну термінологію та позначення, але іноді складно зрозуміти, що було зроблено. Студент/ка робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі.	Студент/ка використовує замало термінології та позначень або часто недоречно їх використовує. Студент/ка робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі.
Дотримання дедлайнів	Студент/ка дотримується терміну виконання завдань. Робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Студент/ка зазвичай дотримується терміну виконання завдань. Робота здана вчасно або затримана до 12 год. від визначеного терміну.	Студент/ка зазвичай дотримується терміну виконання завдань. Робота здана пізніше ніж 12-24 години від визначеного терміну.	Студент/ка не дотримується терміну виконання завдань. Робота здана пізніше ніж 24 години від зазначеного терміну без

				поважних причин або нездана взагалі.
Всього	5 балів			

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ОСОБЛИВОСТІ КОРЕКЦІЙНОЇ РОБОТИ ПРИ РИНОЛАЛІЇ

Тема 8. Порушення голосу при ринолалії та його корекція (4 год)

Завдання: скласти таблицю із прикладами логопедичних прийомів та вправ «Етапи роботи над голосом у післяопераційний період».

Форма подання: результати подаються у вигляді таблиці.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 бал)	Відповідає стандартам (0,75 балів)	Наближення до стандартів (0,5 балів)	Нижче стандартів (0 балів)
Методичні матеріали	Всі прийоми підібрані методично правильно та креативно відповідно до віку та порушення дитини з ТПМ.	Більшість прийомів підібрані методично правильно та креативно, відповідно до віку та порушення дитини з ТПМ.	Більшість представлених прийомів методично правильно оформлені, але не ретельно підібрано матеріал для заняття.	Методичні матеріали підібрані неправильно та представлені із значною кількістю помилок.
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
Фахова термінологія, граматики, орфографія	Студент/ка завжди використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяють легко зрозуміти, що було зроблено. Студент/ка не допускає помилок в граматиці чи правописі.	Студент/ка зазвичай використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяє досить легко зрозуміти, що було зроблено. Студент/ка робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі.	Студент/ка використовує правильну термінологію та позначення, але іноді складно зрозуміти, що було зроблено. Студент/ка робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі.	Студент/ка використовує замало термінології та позначень або часто недоречно їх використовує. Студент/ка робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі.
Дотримання дедлайнів	Студент/ка дотримується терміну виконання завдань. Робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Студент/ка зазвичай дотримується терміну виконання завдань. Робота здана вчасно або затримана до 12 год. від визначеного терміну.	Студент/ка зазвичай дотримується терміну виконання завдань. Робота здана пізніше ніж 12-24 години від визначеного терміну.	Студент/ка не дотримується терміну виконання завдань. Робота здана пізніше ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин або нездана взагалі.
Всього	5 балів			

Тема 9. Особливості постановки звуків при ринолалії (4 год)

Завдання: скласти таблицю із прикладами логопедичних прийомів та мовленнєвим матеріалом «Особливості постановки проривних, щілинних, фрикативних, африкатів, вібранта [p] та їх автоматизація».

Форма подання: результати подаються у вигляді таблиці.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 бал)	Відповідає стандартам (0,75 балів)	Наближення до стандартів (0,5 балів)	Ниже стандартів (0 балів)
Методичні матеріали	Всі прийоми підібрані методично правильно та креативно відповідно до віку та порушення дитини з ТПМ.	Більшість прийомів підібрані методично правильно та креативно відповідно до віку та порушення дитини з ТПМ.	Більшість представлених прийомів методично правильно оформлені, але не ретельно підбрано матеріал для заняття.	Методичні матеріали підібрані неправильно та представлені із значною кількістю помилок.
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
Фахова термінологія, граматики, орфографія	Студент/ка завжди використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяють легко зрозуміти, що було зроблено. Студент/ка не допускає помилок в граматиці чи правописі.	Студент/ка зазвичай використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяє досить легко зрозуміти, що було зроблено. Студент/ка робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі.	Студент/ка використовує правильну термінологію та позначення, але іноді складно зрозуміти, що було зроблено. Студент/ка робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі.	Студент/ка використовує замало термінології та позначень або часто недоречно їх використовує. Студент/ка робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі.
Дотримання дедлайнів	Студент/ка дотримується терміну виконання завдань. Робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Студент/ка зазвичай дотримується терміну виконання завдань. Робота здана вчасно або затримана до 12 год. від визначеного терміну.	Студент/ка зазвичай дотримується терміну виконання завдань. Робота здана пізніше ніж 12-24 години від визначеного терміну.	Студент/ка не дотримується терміну виконання завдань. Робота здана пізніше ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин або нездана взагалі.
Всього	5 балів			

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульна контрольна робота проходить у вигляді тестування та складається з 25 випадкових питань (кожна модульна робота) з пройдених тем змістових модулів.

Тестування включає такі **види завдань**:

- багатоваріантне питання;
- правильно/неправильно;
- відповідність;
- коротка відповідь;
- числова відповідь.

Критерії оцінювання. Проведення модульної роботи має на меті проведення поточного контролю теоретичної і практичної підготовки здобувача освітнього рівня з програмного матеріалу навчальної дисципліни «Логопедія (ринолалія)». Максимальна кількість балів, яку студент/ка може отримати за виконання модульної контрольної роботи, становить 25 балів. Правильна відповідь на одне запитання – 1 бал (виставляється автоматично програмою у електронному курсі).

23-25 балів (вищий стандарт) – виставляється при наявності правильних відповідей на майже всі питання з різним рівнем складності. Здобувач освітнього рівня демонструє ґрунтовне знання матеріалу з дисципліни «Логопедія (ринолалія)», його розуміння та застосування під час вирішення практичних завдань; чітко відповідає на запитання, не допускає помилок у розумінні та використанні фахової термінології.

17-22 бали (відповідає стандартам) – виставляється при достатньому рівні обізнаності здобувача освітнього рівня у відповідях на запитання. Студент/ка загалом демонструє ґрунтовні знання основного матеріалу з дисципліни, однак припускається незначної кількості помилок у відповідях як теоретичного характеру, так і під час демонстрації розуміння практичного застосування отриманих знань; правильно відповідає на більшість тестових запитань.

11-16 балів (наближення до стандартів) – виставляється при неповному володінні здобувачем освітнього рівня навчальним матеріалом з дисципліни «Логопедія (ринолалія)». Студент/ка демонструє фрагментарність та поверховість у отриманих знаннях, недостатню орієнтацію у основній термінології з навчального предмету; надає правильні відповіді на половину та менше запропонованих тестових запитань.

1-10 балів (нижче стандартів) – виставляється у разі недостатнього володіння навчальним матеріалом з дисципліни «Логопедія (ринолалія)». Студент/ка допускає значні помилки у відповідях на питання; неправильно орієнтується в основній термінології та змісті навчального предмету; надає правильні відповіді на половину та менше запропонованих завдань.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Письмовий екзамен складається із тесту, який включає 21 випадкове питання, до яких належать: 20 питань-тестів та 1 питання-есе (практичний кейс).

Правильна відповідь оцінюється в залежності від рівня складності питання, а саме:

10 питань рівня А – прості питання (питання, де необхідно знайти відповідність між поняттями або обрати правильну відповідь), за кожен правильну відповідь студент отримує 1 бал;

10 питань рівня Б – питання середнього рівня складності (множинний вибір, встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень, встановлення послідовності), за кожен правильну відповідь студент отримує 2 бали.

1 питання рівня В – написання есе (складні, пошукові питання практико-орієнтованого спрямування), за творчо і науково виражене обґрунтування власної позиції у процесі розкриття практичного кейсу, обґрунтованість власної позиції у процесі формулювання логопедичного висновку; методичну та технологічну грамотність у підборі завдань; обґрунтованість та аргументованість методичного вибору; логічне структурування матеріалу, демонстрацію розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань, студент отримує 10 балів.

Оцінка за тест може складати від 0 (min) балів до 40 (max) балів.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

Питання репродуктивного та аналітичного характеру:

1. Обґрунтуйте визначення термінів «ринолалія», «ринофонія» та поясніть відмінності між ними.

2. Представте сучасну класифікацію ринолалії.

3. Дайте визначення терміну «ринолалія». Охарактеризуйте симптоматику та ступені складності ринолалії.

4. Охарактеризуйте механізми порушеної артикуляції при відкритій формі ринолалії.

5. Охарактеризуйте особливості фонематичного слуху у дітей із відкритою формою ринолалії. Розкрийте механізм порушення.

6. Охарактеризуйте особливості мовленнєвого дихання дітей з відкритою формою ринолалії.
7. Охарактеризуйте особливості голосу дітей із відкритою формою ринолалії.
8. Охарактеризуйте особливості звуковимови дітей із відкритою формою ринолалії.
9. Дайте характеристику мовленнєвого розвитку осіб із вродженими дефектами піднебіння.
10. Окресліть причини порушень піднебінного-глоткового зімкнення при закритій формі ринолалії.
11. Окресліть причини порушень нормального функціонування піднебінно-глоткового зімкнення при відкритій формі ринолалії.
12. Дайте визначення поняттю «назалізація». Назвіть фактори, які впливають на ступінь назалізації.
13. Обґрунтуйте визначення термінів «ринолалія», «ринофонія» та поясніть відмінності між ними.
14. Охарактеризуйте особливості звуковимови дітей із відкритою формою ринолалії.
15. Охарактеризуйте класифікації незрощень губи та піднебіння.
16. Визначте зміст та послідовність вивчення анамнестичних даних під час діагностики ринолалії.
17. Наведіть способи та методи запобігання порушень мовлення при вроджених незрощеннях піднебіння.
18. Обґрунтуйте особливості логопедичної роботи з подолання ринофонії.
19. Охарактеризуйте класифікацію ринолалії.
20. Охарактеризуйте механізми порушеної артикуляції при відкритій формі ринолалії.
21. Охарактеризуйте особливості голосу дітей із відкритою формою ринолалії.
22. Охарактеризуйте мовленнєвий розвиток осіб із ВНГП.
23. Охарактеризуйте етіологічні чинники виникнення ринолалії.
24. Охарактеризуйте ембріогенез при ВНГП.
25. Охарактеризуйте закриту форму ринолалії.
26. Охарактеризуйте первинне порушення, вторинне і подальші відхилення при ринолалії.
27. Охарактеризуйте особливості мовленнєвого дихання дітей з відкритою формою ринолалії.

Питання практичного характеру:

28. Розкрийте зміст логопедичного обстеження дітей із ринолалією.
29. Розкрийте зміст логокорекційної роботи, спрямованої на активізацію м'язів піднебіння та глотки.
30. Охарактеризуйте корекцію звуковимови при відкритій формі ринолалії.
31. Наведіть приклад комплексного підходу у корекційній роботі з подолання ринолалії.
32. Доберіть серію послідовних завдань з корекції патологічної задньоязикової вимови звука [С] у дитини з відкритою ринолалією.
33. Складіть загальну модель логопедичного заняття, яка відображає його структуру та зміст, що спрямовані на подолання ринолалії. Обґрунтуйте доречність наведеної послідовності структурних компонентів.
34. Доберіть завдання для діагностики рухливості м'якого піднебіння у дитини з ринолалією.
35. Доберіть завдання для корекції мовленнєвого дихання у дитини з відкритою ринолалією.

36. Розкрийте сутність стратегії логопедичного впливу, яка спрямована на розвиток дихання. Наведіть приклади відповідних корекційних завдань у необхідній послідовності.
37. Доберіть завдання з формування фонематичного слуху, аналізу, синтезу, спираючись на онтогенетичну періодизацію розвитку мовлення. Обґрунтуйте доцільність їхнього використання під час корекційної роботи з подолання ринолалії.
38. Доберіть завдання для виявлення субмукозного незрощення твердого піднебіння.
39. Охарактеризуйте зміст логопедичної роботи, спрямованої на активізацію м'язів піднебіння та глотки.
40. Сформулюйте розгорнуті логопедичні рекомендації для мами, новонароджена дитина якої має ВНГП.
41. Складіть схему обстеження дитини з ринолалією.
42. Окресліть основні напрями профілактики порушень мовлення при ВНГП. Розкрийте зміст пропедевтичної роботи.
43. Складіть план-конспект заняття роботи з дитиною дошкільного віку, яка має відкриту форму ринолалії у післяопераційному періоді. Наведіть приклади відповідних корекційних прийомів у необхідній послідовності.
44. Складіть план-конспект заняття роботи з дитиною дошкільного віку, яка має відкриту форму ринолалії у доопераційному періоді. Наведіть приклади відповідних корекційних прийомів у необхідній послідовності.
45. Сформулюйте логопедичне заключення. Окресліть основні напрями логопедичної роботи з подолання порушення: «Дівчинка 7 років. Спостерігається назальний відтінок при вимові усіх звуків крім носових [Н], [Н'], [М]. У вимові наявні заміни: [Д] ← [Н], [Д'] ← [Н'], [Б] ← [М], спотворення вимови усіх передньоязикових, що набувають призвуків звуків [К], [Г], [Х]. Вимова губних нечітка, при вимові африкатів чути лише призвуки їхніх складників».
46. Доберіть завдання для розвитку рухливості м'якого піднебіння у дитини з ринолалією.
47. Доберіть серію послідовних завдань з корекції патологічної задньоязикової вимови звука [Т] у дитини з відкритою ринолалією.
48. Обґрунтуйте зміст корекційної роботи при відкритій формі ринолалії.
49. Обґрунтуйте зміст логопедичного обстеження дітей із ринолалією.
50. Складіть орієнтовну програму логопедичної роботи з корекції звуковимови при відкритій ринолалії у доопераційний період.
51. Складіть програму логопедичної роботи з корекції звуковимови при відкритій ринолалії у післяопераційний період.
52. Окресліть основні механізми порушення звуковимови при відкритій ринолалії та запропонуйте корекційні завдання для їх корекції.
53. Складіть послідовний план-схему формування фонетичної, лексико-граматичної сторін мовлення при ринолалії з наведенням конкретних прикладів. Визначте специфіку корекційної роботи, яка спрямована на моделювання зазначених сторін мовлення.
54. Доберіть завдання з постановки дзвінких приголосних у дітей з відкритою ринолалією.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
А	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
В	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
С	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною

		кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни

Разом: 120 год., з них 28 год. – лекції, 14 год. – практичні заняття, 14 год. – семінарські заняття, самостійна робота – 26 год., модульний контроль – 8 год.

Модулі	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3		Змістовний модуль 4	
Назва модуля	Науково-теоретичні засади вивчення ринолалії (94 бали)				Діагностика порушень мовлення у дітей із ринолалією (54 бали)	Система корекційної роботи при ринолалії (82 бали)		Особливості корекційної роботи при ринолалії (83 бали)	
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Теми лекцій	Визначення ринолалії	Етіологія та патогенез ринолалії	Анатомо-фізіологічні основи вивчення ринолалії	Психолого-педагогічна характеристика дітей із ринолалією	Обстеження мовлення дітей з ринолалією	Напрямки та етапи логопедичної роботи при ринолалії	Методика логопедичної роботи з подолання ринолалії	Порушення голосу при ринолалії та його корекція	Особливості постановки звуків при ринолалії
Відвід. лекції	1 бал	1 бал	2 бали	1 бал	2 бали	2 бали	1 бал	2 бали	2 бали
Теми прак. та сем-х занять	Визначення ринолалії (1 бал)	Етіологія та патогенез ринолалії (1 бал)	Анатомо-фізіологічні основи вивчення ринолалії (1 бал)	Психолого-педагогічна характеристика дітей із ринолалією (1 бал)	Обстеження мовлення дітей з ринолалією (2 бали)	Напрями та етапи логопедичної роботи при ринолалії (2 бали)	Методика логопедичної роботи з подолання ринолалії (2 бали)	Порушення голосу при ринолалії та його корекція (2 бали)	Особливості постановки звуків при ринолалії (2 бали)
Робота на прак. та сем-х Заняттях	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів	20 балів	20 балів	20 балів	20 балів	20 балів
Самост. робота	5 балів	5балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Поточ. Контроль	модульна контрольна робота 1 (25 балів)				модульна контрольна робота 2 (25 балів)	модульна контрольна робота 3 (25 балів)		модульна контрольна робота 4 (25 балів)	
Підсумк. Контроль	ЕКЗАМЕН 40 балів Розрахунок коефіцієнту: 313:60=5,22								

Основна (базова)

1. Вансовская Л. И. Устранение нарушений речи при врожденных расщелинах неба. СПб., 2000. 136 с. Режим доступа: <https://www.twirpx.com/file/1260025/>
2. Ермакова И. И. Коррекция речи при ринолалии у детей и подростков. Москва, 1984. 143 с. Режим доступа: <https://www.twirpx.com/file/607282/>
3. Ипполитова А. Г. Открытая ринолалия. Москва, 1983. 95 с.
4. Конопляста С. Ю. Ринолалія від А до Я: монографія. Київ, 2015. 312 с.
5. Логопедія: підручник / За ред. проф. М. К. Шеремет. Вид. 5-те, доповн. та переробл. Київ, 2019. 856 с.

Додаткова

6. Артющкевич А. С., Руман Г. М. Раннее хирургическое лечение врождённых расщелин верхней губы и нёба: учеб.-метод. пособие. Минск, 2002. 156 с.
7. Бірюкова В. В., Туренко Н. М. Масаж піднебіння в післяопераційний період при ринолалії. *Харківський природничий форум: I Міжнародна конф. молод. учен.* Харків, 2018. С. 46-47.
8. Блыскина И. В. Массаж в коррекции артикуляторных расстройств. СПб., 1995. 84 с.
9. Волосовец Т. В. Логопедическая работа с детьми в возрасте 1-3 лет с врожденными расщелинами губы и неба: автореферат дисс канд. пед. наук. М., 1995.
10. Гаврилова Н. С. Методика формування моторної готовності до оволодіння правильною вимовою фонему дітей із дислалією, ринолалією та дизартрією. *Проблеми сучасної психології*. № 15. 2012.
11. Гаврилова Н. С. Нейропсихологічна структура та механізми порушення фонематичних процесів у дітей із дислалією, ринолалією та дизартрією. *Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка*. 2010. С. 120-127.
12. Гончаков Г. В. К вопросу о тактике хирургического лечения детей с врождёнными односторонними расщелинами верхней губы и нёба. Москва, 2002. 36 с.
13. Городилова В. И., Кузьмина Н. И. Устранение недостатков произношения при ринолалии. Москва, 1961. 84 с.
14. Дмитриева В. С. Врожденные расщелины неба и их хирургическое лечение. Москва, 1996. 196 с.
15. Кордишева В. В. Особенности развития звукопроизношения у детей старшего дошкольного возраста с открытой ринолалией. *Modern Science*. 2020. № 8-1. С. 267-269.
16. Коррекция речевых нарушений у детей с челюстно-лицевой патологией: метод. рекоменд. / под ред. проф. Е. Т. Лильина. Москва, 1999. 40 с.
17. Корсак, А.К. Врожденные пороки развития челюстно-лицевой области у детей: учеб.-метод. пособ. / А.К. Корсак, Т.Н. Терехова, А.Н. Кушнер. Минск, 2005. 88 с.
18. Косарева Г., Драгун Я. Корекційно-відновлювальна робота з розвитку пасивного та активного словника у дошкільників із ринолалією. *Актуальні проблеми дошкільної та спеціальної освіти*. Рівне, 2020. С. 92-94.
19. Мамедов А. А. Врождённая расщелина нёба и пути её устранения. / А. А. Мамедов. Москва, 1998. 198 с.
20. Петрук Л., Войчук Т. Зміст корекційної роботи логопеда з дітьми з ринолалією в післяопераційний період. *Актуальні проблеми дошкільної та спеціальної освіти*. Рівне, 2020. С. 197-199.
21. Петрук Л., Будько К. Комплексний підхід до подолання ринолалії. *Актуальні проблеми дошкільної та спеціальної освіти*. Рівне, 2020. С. 193-194.
22. Ревть А., Голембійовська Л. Організація логопедичної допомоги в умовах сім'ї, яка виховує дитину з ринолалією. *Людинознавчі студії*. Випуск 29. 2014. С. 161-168.

23. Рібцун Ю. В. Розвиток емоційної сфери дітей із порушеннями мовленнєвого розвитку. *Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови: збірник наукових праць*. Вип. 16. Київ, 2020. с. 205-222.
24. Рібцун Ю. В. Лінгвістична підготовка дітей із тяжкими порушеннями мовлення до шкільного навчання In: II International scientific conference «Modernization of the educational system: world trends and national peculiarities» : Conference proceedings, February 22th, 2019 Izdevnieciba «Baltija Publishing», с. Kaunas, 2019, Lithuania, С. 471-474.
25. Самойлова І., Мартянова Т., Немченко Я. Шляхи корекційної роботи з відкритою ринолалією у дітей. *Perspectives of world science and education*. Osaka, Japan: CPN Publishing Group. 2020. Р. 744-749.
26. Хрестоматія з логопедії. Історичні аспекти. Дислалія. Дизартрія. Ринолалія / за ред. М.К. Шеремет, І.М. Мартиненко. Київ, 2008. 380 с.
27. Novyan G., Nakobyan A. The peculiarities of speech therapy with regard to correction of rhinolalia in postoperative period. *American Journal of Special Education*. 4(1). 2016. Р. 80-85
28. Lance R Hoover, Dennis L Febinger, Henry F Tripp. Rhinolalia: an underappreciated sign of pneumomediastinum. *The Annals of thoracic surgery*. 2000. № 69(2). Р. 615-616.
29. Papadiochos I., Sarivalasis S-E., Papadogeorgakis N. Acute hyponasality (closed rhinolalia) and craniomaxillofacial fracture suggest the coexistence of retropharyngeal emphysema and pneumomediastinum. *Craniomaxillofacial trauma reconstruction*. 12(1). 2019. 3. 70-74.
30. Southby L, Harding S, Phillips V, Wren Y, Joinson C. Speech input processing in children born with cleft palate: A systematic literature review with narrative synthesis. *Int J Lang Commun Disord*. 2021 Jul;56(4):668-693. doi: 10.1111/1460-6984.12633.

9. Додаткові ресурси (за наявності)

1. ЕНК «Логопедія (ринолалія)» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=14951>
2. Освіта дітей з особливими освітніми потребами / Сайт МОН України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/tag/dityam-z-osoblivimi-potrebam>

10. Ресурси для неформальної та інформальної освіти:

1. Дистанційний експрес-курс «ЛОГОПЕДІЯ». Автор курсу: З. Ленів, кандидат педагогічних наук, доцент, логопед, Директор Міжнародного інституту інклюзії (60 годин, 2 кредити ЄКТС). Режим доступу: <https://www.facebook.com/groups/1846569178906451/posts/3007575809472443>
2. Курс підвищення кваліфікації «Методичні прийоми логопедичної роботи з дітьми дошкільного віку: практичні кроки». Автор курсу: Н. Ярмола, завідувачка відділу інклюзивного навчання Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка Національної академії педагогічних наук України, кандидатка педагогічних наук, старша наукова співробітниця (30 годин, 1 кредит ЄКТС). Режим доступу: <https://vseosvita.ua/course/metodychni-pryomy-lohopedychnoi-roboty-z-ditmy-doshkilnoho-viku-praktychni-kroky-65.html>

ДОДАТКИ

ПРОГРАМА ПРАКТИЧНИХ ТА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ РИНОЛАЛІЇ

Семінарське заняття 1. Визначення ринолалії

Під час підготовки до семінарського заняття студентам потрібно:

- 1) проаналізувати сучасні інформаційні джерела щодо ринолалії як порушення мовлення;
- 2) обрати одне із винесених на обговорення дискусійних питань та підготуватися до висвітлення їх ключових тез і обговорення з одногрупниками.

Питання для дискусії на семінарському занятті 1:

1. Розкрити історію вивчення ринолалії.
2. Охарактеризувати основні етапи розвитку теорій ринолалії.
3. Визначити наукові напрямки розвитку теорій ринолалії.
4. Розкрити динаміку мовленнєвого розвитку при ринолалії.
5. Обґрунтувати роль соціуму в розвитку синдрому ринолалії.
6. Визначити та описати прояви вторинних і подальших відхилень у мовленнєвому та немовленнєвому розвитку дитини з ринолалією.
7. Розкрити попередження виникнення вторинних і подальших відхилень у дітей з вродженою піднебінною патологією.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді презентації обраного питання групою студентів, яке винесено на дискусію.

Критерії оцінювання семінарського заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Інформація	Вся представлена інформація в доповіді чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, є чіткою та точною, але не ретельно підбраною.	Інформація має кілька неточностей АБО не є чіткою.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Використання фактів та статистичних даних	Кожна основна думка добре підтверджена кількома відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка адекватно підтверджена відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка підтверджена фактами, статистикою та/або прикладами, але актуальність деяких з них є сумнівною.	Кожна думка не підтверджена.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Аргументація	Усі аргументи чітко пов'язані з ідеєю та логічно організовані.	Більшість аргументів чітко та логічно пов'язані з ідеєю.	Всі аргументи чітко пов'язані з ідеєю, але організовані нечітко і нелогічно.	Аргументи не чітко пов'язані з ідеєю.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Лексика	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії. Розширює словниковий запас аудиторії, використовуючи та пояснюючи нові	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові слова.	Використовує лексику, що відповідає аудиторії, але не включає незнайомих слів.	Використовує некоректну професійну лексику.

	слова для більшості слухачів.			
Бали	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
Бали	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Семінарське заняття 2. Етіологія та патогенез ринолалії

Під час підготовки до семінарського заняття студентам потрібно:

- 1) проаналізувати сучасні інформаційні джерела щодо причин та механізмів виникнення ВНГП;
- 2) обрати одне із винесених на обговорення дискусійних питань та підготуватися до висвітлення їх ключових тез і обговорення з одногрупниками;
- 3) заповнити таблицю «Структура порушень при ринолалії» та бути готовим до її презентування.

Питання для дискусії на семінарському занятті 2:

1. Розкрити сучасні уявлення про етіологію та патогенез внутрішніх незрощень губи та піднебіння.
2. Окреслити сучасні клінічні підходи до лікування і медичної реабілітації дітей із ВНГП.
3. Зазначити терміни та значення хейлоринопластики.
4. Зазначити терміни та значення міопластики.
5. Зазначити терміни та значення ураностафілопластики.
6. Обґрунтувати переваги раннього хірургічного лікування ВНГП.
7. Розкрити зміст основних тез таблиці «Структура порушень при ринолалії».

Форма подання результату: результати подаються у вигляді презентації обраного питання групою студентів, яке винесено на дискусію; розробленої таблиці.

Критерії оцінювання семінарського заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Інформація	Вся представлена інформація в доповіді чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, є чіткою та точною, але не ретельно підбраною.	Інформація має кілька неточностей АБО не є чіткою.
Бали	1	0,75	0,5	0
Використання фактів та статистичних даних	Кожна основна думка добре підтверджена кількома відповідними	Кожна основна думка адекватно підтверджена відповідними фактами,	Кожна основна думка підтверджена фактами, статистикою та/або прикладами, але	Кожна думка не підтверджена.

	фактами, статистикою та/або прикладами.	статистикою та/або прикладами.	актуальність деяких з них є сумнівною.	
Бали	1,5	1	0,5	0
Аргументація	Усі аргументи чітко пов'язані з ідеєю та логічно організовані.	Більшість аргументів чітко та логічно пов'язані з ідеєю.	Всі аргументи чітко пов'язані з ідеєю, але організовані нечітко і нелогічно.	Аргументи не чітко пов'язані з ідеєю.
Бали	1,5	1	0,5	0
Лексика	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії. Розширює словниковий запас аудиторії, використовуючи та пояснюючи нові слова для більшості слухачів.	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові слова.	Використовує лексику, що відповідає аудиторії, але не включає незнайомих слів.	Використовує некоректну професійну лексику.
Бали	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
Бали	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування <i>ОЧНОГО</i> заняття студент отримує За відвідування <i>ОНЛАЙН</i> заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Практичне заняття 1. Анатомо-фізіологічні основи вивчення ринопалії

Під час підготовки до практичного заняття студентам потрібно:

- 1) проаналізувати сучасні інформаційні джерела щодо анатомо-фізіологічних механізмів порушення мовлення при ринопалії;
- 2) розбитися на пари, обрати одне із запропонованих дискусійних питань, підготувати презентацію та бути готовими до її демонстрації;
- 3) підготувати ментальну карту «Сучасні клінічні підходи до лікування і медичної реабілітації дитини із ВНГП» та бути готовим до її презентування.

Питання для дискусії на практичному занятті 1.

1. Анатомо-фізіологічні механізми порушення мовлення при ринопалії.
2. Характер ушкоджень мовленнєвого апарату при різних формах ринопалії.
3. Особливості функціональних перебудов в діяльності мовленнєвого апарату.
4. Класифікація незрошень губи і піднебіння.
5. Вплив вродженої піднебінної патології на фізичний, психічний та мовленнєвий розвиток дитини.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді презентації обраного питання групою студентів, яке винесено на дискусію; ментальної карти.

Критерії оцінювання семінарського заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Інформація	Вся представлена інформація в доповіді чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, є чіткою та точною, але не ретельно підбраною.	Інформація має кілька неточностей АБО не є чіткою.
Бали	1	0,75	0,5	0
Використання фактів та статистичних даних	Кожна основна думка добре підтверджена кількома відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка адекватно підтверджена відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка підтверджена фактами, статистикою та/або прикладами, але актуальність деяких з них є сумнівною.	Кожна думка не підтверджена.
Бали	1,5	1	0,5	0
Аргументація	Усі аргументи чітко пов'язані з ідеєю та логічно організовані.	Більшість аргументів чітко та логічно пов'язані з ідеєю.	Всі аргументи чітко пов'язані з ідеєю, але організовані нечітко і нелогічно.	Аргументи не чітко пов'язані з ідеєю.
Бали	1,5	1	0,5	0
Лексика	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії. Розширює словниковий запас аудиторії, використовуючи та пояснюючи нові слова для більшості слухачів.	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові слова.	Використовує лексику, що відповідає аудиторії, але не включає незнайомих слів.	Використовує некоректну професійну лексику.
Бали	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
Бали	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування <i>ОЧНОГО</i> заняття студент отримує За відвідування <i>ОНЛАЙН</i> заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Практичне заняття 2. Психолого-педагогічна характеристика дітей із ринолалією

Під час підготовки до практичного заняття студентам потрібно:

- 1) проаналізувати сучасні інформаційні джерела щодо психолого-педагогічної характеристики дітей із ВНПІ;
- 2) обрати одне із винесених на обговорення дискусійних питань та підготуватися до висвітлення їх ключових тез і обговорення з одногрупниками;

3) підготувати схему психолого-педагогічної характеристики на дитину з ринолалією та бути готовим до її презентування.

Питання для дискусії на практичному занятті 2.

1. Розкрити первинне, вторинне та подальші відхилення при ринолалії.
2. Охарактеризувати класифікацію та основні форми ринолалії.
3. Зазначити етіологію «відкритої» і «закритої» ринолалії.
4. Охарактеризувати симптоматику форм «відкритої», «закритої» і «змішаної» форм ринолалії.
5. Визначити характеристику та співвідношення мовленнєвих та немовленнєвих симптомів.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді презентації обраного питання групою студентів, яке винесено на дискусію; схеми психолого-педагогічної характеристики на дитину.

Критерії оцінювання семінарського заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Інформація	Вся представлена інформація в доповіді чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, є чіткою та точною, але не ретельно підбраною.	Інформація має кілька неточностей АБО не є чіткою.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Використання фактів та статистичних даних	Кожна основна думка добре підтверджена кількома відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка адекватно підтверджена відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка підтверджена фактами, статистикою та/або прикладами, але актуальність деяких з них є сумнівною.	Кожна думка не підтверджена.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Аргументація	Усі аргументи чітко пов'язані з ідеєю та логічно організовані.	Більшість аргументів чітко та логічно пов'язані з ідеєю.	Всі аргументи чітко пов'язані з ідеєю, але організовані нечітко і нелогічно.	Аргументи не чітко пов'язані з ідеєю.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Лексика	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії. Розширює словниковий запас аудиторії, використовуючи та пояснюючи нові слова для більшості слухачів.	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові слова.	Використовує лексику, що відповідає аудиторії, але не включає незнайомих слів.	Використовує некоректну професійну лексику.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття

	презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті	презентує, активний на занятті		
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування <i>ОЧНОГО</i> заняття студент отримує За відвідування <i>ОНЛАЙН</i> заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Змістовий модуль 2.

Діагностика порушень мовлення у дітей із ринолалією

Семінарське заняття 3. Обстеження мовлення дітей з ринолалією

Під час підготовки до семінарського заняття студентам потрібно:

- 1) проаналізувати сучасні інформаційні джерела щодо процесу обстеження мовлення у дітей із ринолалією;
- 2) обрати одне із питань для панельної дискусії та підготуватися до обговорення з одногрупниками.

Ключові питання панельної дискусії на семінарському занятті 3:

1. Зміст, методи і прийоми обстеження порушень при ринолалії.
2. Рання диференціальна діагностика розмежування різних форм ринолалії.
3. Роль та зміст фізіологічного, клінічного, психологічного, педагогічного обстеження дітей з ринолалією різних вікових категорій.
4. Складові індивідуальної мовленнєвої картки обстеження дитини з ринолалією.
5. Принципи, методи/прийоми, етапи та система обстеження дітей з ринолалією.
6. Схема обстеження дитини з ринолалією (особливості обстеження різних фахівців за потреби).

Форма подання результату: результати подаються у вигляді розгорнутої відповіді на обране питання для панельної дискусії.

Критерії оцінювання семінарського заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
<i>Критерії оцінювання підготовленого завдання</i>				
Інформація	Вся представлена інформація в доповіді чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, є чіткою та точною, але не ретельно підбраною.	Інформація має кілька неточностей АБО не є чіткою.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Використання фактів та статистичних даних	Кожна основна думка добре підтверджена кількома відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка адекватно підтверджена відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка підтверджена фактами, статистикою та/або прикладами, але актуальність деяких з них є сумнівною.	Кожна думка не підтверджена.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Аргументація	Усі аргументи чітко пов'язані з ідеєю та логічно організовані.	Більшість аргументів чітко та логічно пов'язані з ідеєю.	Всі аргументи чітко пов'язані з ідеєю, але організовані нечітко і нелогічно.	Аргументи не чітко пов'язані з ідеєю.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Лексика	Використовує відповідну	Використовує відповідну	Використовує лексику, що	Використовує некоректну

	професійну лексику для аудиторії. Розширює словниковий запас аудиторії, використовуючи та пояснюючи нові слова для більшості слухачів.	професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові слова.	відповідає аудиторії, але не включає незнайомих слів.	професійну лексику.
Бали	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
Бали	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Практичне заняття 3. Обстеження мовлення дітей з ринолалією

Під час підготовки до практичного заняття студентам потрібно:

- 1) проаналізувати сучасні інформаційні джерела щодо процесу обстеження мовлення у дітей із ринолалією;
- 2) презентувати карту логопедичного обстеження дитини з ВНГП з підібраним діагностичним матеріалом;
- 3) бути готовим до проведення діагностичних завдань на практичному занятті з однокласниками.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді картки логопедичного обстеження із пакетом діагностичного матеріалу.

Критерії оцінювання практичного заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Визначення важливої інформації	Студент/ка називає всі головні складові обстеження.	Студент/ка називає основні складові обстеження.	Студент/ка називає деякі основні складові обстеження.	Студент/ка не може точно визначити складові обстеження.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Діагностичний інструментарій	Студент/ка раціонально підбирає діагностичний інструментарій, враховує вікові особливості та особливості мовленнєвого розвитку при певному порушенні.	Студент/ка правильно підбирає діагностичний інструментарій, враховує вікові особливості та особливості мовленнєвого розвитку при певному порушенні.	Студент/ка підбирає діагностичний інструментарій, однак не враховує вікові особливості та всі особливості мовленнєвого розвитку при певному порушенні.	Студент/ка не демонструє вміння підбирати діагностичний інструментарій для логопедичного обстеження.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Маркери та показники	Студент/ка точно зазначає усі	Студент/ка зазначає усі маркери та	Студент/ка зазначає не всі маркери та	Студент/ка не зазначає показники і

	маркери та показники для діагностики певної складової мовлення.	показники для діагностики певної складової мовлення.	показники для діагностики певної складової мовлення.	маркери діагностики певної складової мовлення.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Граматика та орфографія	Студент/ка не допускає помилок в граматиці чи правописі.	Студент/ка робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі.	Студент/ка робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі.	Студент/ка робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Лексика та грамотність	Використовує лексику відповідно до теми та віку дітей. Автор не допускає помилок в граматиці чи правописі.	Використовує відповідну лексику, однак присутні поодинокі помилки в підборі лексичного матеріалу для завдань. Автор робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі.	Не завжди використовує відповідну лексику, присутні помилки в підборі лексичного матеріалу для завдань. Автор робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі.	Використовує некоректну лексику. Автор робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє методичну підготовленість на високому рівні та ефективно її презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті. Студент демонструє професійність під час проведення елементів заняття.	Студент підготовлений до заняття, демонструє методичну підготовленість на достатньому рівні та добре її презентує, активний на занятті. Студент демонструє достатню професійність під час проведення елементів заняття.	Студент загалом орієнтується в проблематиці проведення заняття, достатньо активний на занятті. Студент робить помилки під час проведення елементів заняття.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. СИСТЕМА КОРЕКЦІЙНОЇ РОБОТИ ПРИ РИНОЛАЛІЇ

Семінарське заняття 4. Напрями та етапи логопедичної роботи при ринолалії.

Під час підготовки до семінарського заняття студентам потрібно:

- 1) проаналізувати сучасні інформаційні джерела щодо особливостей логопедичної роботи при ринолалії;
- 2) обрати одне із питань для панельної дискусії та підготуватися до обговорення з одногрупниками.

Ключові питання панельної дискусії на семінарському занятті 4:

1. Розкрити принципи психологічної реабілітації дітей із ВНГП.
2. Визначити прогнози при різних формах ринолалії.
3. Описати зміст профілактичних заходів при ринолалії.
4. Розкрити зміст напрямів логопедичної роботи при ринолалії (доопераційний та післяопераційний періоди).

Форма подання результату: результати подаються у вигляді розгорнутої відповіді на обране питання для панельної дискусії.

Критерії оцінювання семінарського заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Інформація	Вся представлена інформація в доповіді чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, є чіткою та точною, але не ретельно підбраною.	Інформація має кілька неточностей АБО не є чіткою.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Використання фактів та статистичних даних	Кожна основна думка добре підтверджена кількома відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка адекватно підтверджена відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка підтверджена фактами, статистикою та/або прикладами, але актуальність деяких з них є сумнівною.	Кожна думка не підтверджена.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Аргументація	Усі аргументи чітко пов'язані з ідеєю та логічно організовані.	Більшість аргументів чітко та логічно пов'язані з ідеєю.	Всі аргументи чітко пов'язані з ідеєю, але організовані нечітко і нелогічно.	Аргументи не чітко пов'язані з ідеєю.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Лексика	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії. Розширює словниковий запас аудиторії, використовуючи та пояснюючи нові слова для більшості слухачів.	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові слова.	Використовує лексику, що відповідає аудиторії, але не включає незнайомих слів.	Використовує некоректну професійну лексику.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Практичне заняття 4. Напрями та етапи логопедичної роботи при ринолалії.
Під час підготовки до практичного заняття студентам потрібно:

1) проаналізувати сучасні інформаційні джерела щодо особливостей логопедичної роботи при ринолалії;

2) розділитися на 3 рівновеликі групи (6-7 осіб), кожній групі здійснити пошук у бібліографічних та інформаційних джерелах та підготуватись до презентації схеми логопедичної роботи:

а) напрямки/етапи логопедичної роботи з дітьми із закритою ринолалією.

б) напрями/етапи логопедичної роботи з дітьми із відкритою ринолалією в доопераційний період.

с) напрями/етапи логопедичної роботи з дітьми із відкритою ринолалією в післяопераційний період.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді детального опису напрямів та етапів логопедичної роботи.

Критерії оцінювання практичного заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Інформація	Вся представлена інформація в доповіді чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, є чіткою та точною, але не ретельно підбраною.	Інформація має кілька неточностей АБО не є чіткою.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Використання фактів та статистичних даних	Кожна основна думка добре підтверджена кількома відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка адекватно підтверджена відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка підтверджена фактами, статистикою та/або прикладами, але актуальність деяких з них є сумнівною.	Кожна думка не підтверджена.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Аргументація	Усі аргументи чітко пов'язані з ідеєю та логічно організовані.	Більшість аргументів чітко та логічно пов'язані з ідеєю.	Всі аргументи чітко пов'язані з ідеєю, але організовані нечітко і нелогічно.	Аргументи не чітко пов'язані з ідеєю.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Лексика	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії. Розширює словниковий запас аудиторії, використовуючи та пояснюючи нові слова для більшості слухачів.	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові слова.	Використовує лексику, що відповідає аудиторії, але не включає незнайомих слів.	Використовує некоректну професійну лексику.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.

	активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	на занятті.		
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування <i>ОЧНОГО</i> заняття студент отримує За відвідування <i>ОНЛАЙН</i> заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Семінарське заняття 5. Методика логопедичної роботи з подолання ринолалії

Під час підготовки до семінарського заняття студентам потрібно:

- 1) проаналізувати сучасні інформаційні джерела щодо методики логопедичної роботи з подолання ринолалії;
- 2) обрати одне із питань для панельної дискусії та підготуватися до обговорення з одногрупниками;
- 3) презентувати схему послідовності корекційної роботи з подолання відкритої ринолалії.

Ключові питання панельної дискусії на семінарському занятті 5:

1. Зміст логопедичної роботи в доопераційний період за А. Іпполітовою.
2. Суть медико-педагогічної та логотерапевтичної роботи в післяопераційний період.
3. Система логопедичної роботи в післяопераційний період за І. Єрмаковою.
4. Сучасні методи/технології/засоби/прийоми логопедичної роботи з подолання ринолалії (автор та підходи на вибір студента).

Форма подання результату: результати подаються у вигляді розгорнутої відповіді на обране питання для панельної дискусії.

Критерії оцінювання семінарського заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Інформація	Вся представлена інформація в доповіді чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, є чіткою та точною, але не ретельно підбраною.	Інформація має кілька неточностей АБО не є чіткою.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Використання фактів та статистичних даних	Кожна основна думка добре підтверджена кількома відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка адекватно підтверджена відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка підтверджена фактами, статистикою та/або прикладами, але актуальність деяких з них є сумнівною.	Кожна думка не підтверджена.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Аргументація	Усі аргументи чітко пов'язані з ідеєю та логічно організовані.	Більшість аргументів чітко та логічно пов'язані з ідеєю.	Всі аргументи чітко пов'язані з ідеєю, але організовані нечітко і нелогічно.	Аргументи не чітко пов'язані з ідеєю.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Лексика	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії. Розширює	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові	Використовує лексику, що відповідає аудиторії, але не включає	Використовує некоректну професійну лексику.

	словниковий запас аудиторії, використовуючи та пояснюючи нові слова для більшості слухачів.	слова.	незнайомих слів.	
Бали	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
Бали	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування <i>ОЧНОГО</i> заняття студент отримує За відвідування <i>ОНЛАЙН</i> заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Практичне заняття 5. Методика логопедичної роботи з подолання ринолалії

Під час підготовки до практичного заняття студентам потрібно:

1) проаналізувати сучасні інформаційні джерела щодо методики логопедичної роботи при ринолалії;

2) розділитися на 4 рівновеликі групи (4-5 осіб), кожній групі здійснити пошук у бібліографічних та інформаційних джерелах та підготуватись до презентації схеми логопедичної роботи (з використанням стандартних та інноваційних підходів):

d) методи/технології/засоби/прийоми логопедичної роботи в ранньому віці із закритою ринолалією;

e) методи/технології/засоби/прийоми логопедичної роботи в дошкільному віці із закритою ринолалією;

f) методи/технології/засоби/прийоми логопедичної роботи в ранньому віці із відкритою ринолалією;

g) методи/технології/засоби/прийоми логопедичного роботи в дошкільному віці із відкритою ринолалією.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді детального опису методики/технології/засобів/прийомів та наочних матеріалів до них.

Критерії оцінювання практичного заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Розкриття змісту	Творчо та креативно розкрито зміст та структуру методики/технології /гри.	В повному обсязі розкрито зміст та структуру методики/технології/ гри.	Зміст та структуру методики/технології/ гри розкрито не в повному обсязі.	Не розкрито зміст і структуру методики/технології/ гри.
Бали	1	0,75	0,5	0
Етапи проведення	Проведення методики/технології / гри перелічено у необхідному порядку покроково. Кожен крок пронумеровано і	Проведення методики/технології/ гри перераховано в логічному порядку, але кожен крок не пронумеровано та/або не оформлено	Етапи проведення методики/технології / гри перераховано, але їх розміщено не в логічному порядку.	Опис проведення методики/технології/ гри не містить точного переліку етапів.

	подано у вигляді окремого завдання.	окремими завданнями.		
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Матеріали	Всі матеріали та обладнання чітко та точно описані.	Майже всі матеріали та обладнання чітко і точно описані.	Більшість матеріалів та обладнання точно описані.	Багато матеріалів описано неточно АБО взагалі не описано.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ОСОБЛИВОСТІ КОРЕКЦІЙНОЇ РОБОТИ ПРИ РИНОЛАЛІЇ

Семінарське заняття 6. Порушення голосу при ринолалії та його корекція

Під час підготовки до семінарського заняття студентам потрібно:

- 1) проаналізувати сучасні інформаційні джерела щодо найпоширеніших видів порушень голосу при ринолалії та шляхи його корекції;
- 2) розбитися на пари, обрати одне із запропонованих дискусійних питань, підготувати презентацію та бути готовими до її демонстрації.

Питання для дискусії на семінарському занятті 6:

1. Зміст корекційно-педагогічної роботи з подолання ринофонії.
2. Зміст корекційно-педагогічної роботи з подолання ринолалії.
3. Визначити механізми фонації.
4. Етапи корекційної роботи для подолання назального відтінку тембру голосу.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді презентації дискусійного питання.

Критерії оцінювання семінарського заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Інформація	Вся представлена інформація в доповіді чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, є чіткою та точною, але не була ретельно підбраною.	Інформація має кілька неточностей АБО не є чіткою.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Використання фактів та статистичних даних	Кожна основна думка добре підтверджена кількома	Кожна основна думка адекватно підтверджена відповідними	Кожна основна думка підтверджена фактами, статистикою та/або	Кожна думка не підтверджена.

	відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	фактами, статистикою та/або прикладами.	прикладами, але актуальність деяких з них є сумнівною.	
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Аргументація	Усі аргументи чітко пов'язані з ідеєю та логічно організовані.	Більшість аргументів чітко та логічно пов'язані з ідеєю.	Всі аргументи чітко пов'язані з ідеєю, але організовані нечітко і нелогічно.	Аргументи не чітко пов'язані з ідеєю.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Лексика	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії. Розширює словниковий запас аудиторії, використовуючи та пояснюючи нові слова для більшості слухачів.	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові слова.	Використовує лексику, що відповідає аудиторії, але не включає незнайомих слів.	Використовує некоректну професійну лексику.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Практичне заняття 6. Порушення голосу при ринолалії та його корекція

Під час підготовки до практичного заняття студентам потрібно:

- 1) проаналізувати сучасні інформаційні джерела щодо найпоширеніших видів порушень голосу при ринолалії та шляхи його корекції;
- 2) підготувати таблицю до демонстрації з інноваційними прикладами логопедичних прийомів та вправ щодо роботи над голосом у післяопераційний період.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді таблиці із логопедичними прийомами та вправами.

Критерії оцінювання практичного заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Інформація	Вся представлена інформація чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в таблиці, чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в таблиці, є чіткою та точною, але не ретельно підбраною.	Інформація має кілька неточностей АБО не є чіткою.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Наповнення таблиці	Усі дані чітко описані з усіма відповідними	Усі дані чітко описані з відповідними деталями.	Більшість даних чітко описані з відповідними	Дані не описані АБО більшість не має достатньої

	деталіями.		деталіями.	деталізації.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Експертність	Демонструє достатнє розуміння теми.	Демонструє хороше розуміння теми.	Демонструє добре розуміння частин теми.	Недостатньо розуміє тему.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Фахова термінологія та позначення	Студент/ка завжди використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяють легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка зазвичай використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяє досить легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує правильну термінологію та позначення, але іноді складно зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує замало термінології та позначень або часто недоречно їх використовує.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Семінарське заняття 7. Особливості постановки звуків при ринолалії

Під час підготовки до семінарського заняття студентам потрібно:

- 1) проаналізувати сучасні інформаційні джерела щодо особливостей постановки звуків при ринолалії;
- 2) обрати одне із питань для панельної дискусії та підготуватися до обговорення з одногрупниками.

Ключові питання панельної дискусії на семінарському занятті 7:

1. Анатомічні особливості органів артикуляції у дітей із ВНГП.
2. Зміст корекційної роботи над постановкою голосних звуків у дітей із ринолалією.
3. Зміст корекційної роботи над постановкою приголосних звуків у дітей із ринолалією.
4. Принцип індивідуального підбору методів, прийомів та вправ для постановки звуків.
5. Особливості постановки звуків у дітей із ВНГП.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді розгорнутої відповіді на обране питання для панельної дискусії.

Критерії оцінювання семінарського заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Інформація	Вся представлена інформація в доповіді чітка, точна	Більшість інформації, представленої в матеріалах, чітка,	Більшість інформації, представленої в	Інформація має кілька неточностей АБО не є чіткою.

	та ретельно підібрана.	точна та ретельно підібрана.	матеріалах, є чіткою та точною, але не ретельно підбраною.	
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Використання фактів та статистичних даних	Кожна основна думка добре підтверджена кількома відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка адекватно підтверджена відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка підтверджена фактами, статистикою та/або прикладами, але актуальність деяких з них є сумнівною.	Кожна думка не підтверджена.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Аргументація	Усі аргументи чітко пов'язані з ідеєю та логічно організовані.	Більшість аргументів чітко та логічно пов'язані з ідеєю.	Всі аргументи чітко пов'язані з ідеєю, але організовані нечітко і нелогічно.	Аргументи не чітко пов'язані з ідеєю.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Лексика	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії. Розширює словниковий запас аудиторії, використовуючи та пояснюючи нові слова для більшості слухачів.	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові слова.	Використовує лексику, що відповідає аудиторії, але не включає незнайомих слів.	Використовує некоректну професійну лексику.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Практичне заняття 7. Особливості постановки звуків при ринолалії

Під час підготовки до практичного заняття студентам потрібно:

- 1) проаналізувати сучасні інформаційні джерела щодо особливостей постановки звуків при ринолалії;
- 2) розділитися на пари, підготувати 1 дидактичну гру для постановки чи автоматизації взривного, щілинного, фрикативного, африкату чи вібранта [p] звуку (етап логопедичної роботи та звук на вибір студентів) та бути готовим продемонструвати гру з напарником.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді дидактичної гри та дидактичного матеріалу до неї.

Критерії оцінювання практичного заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Розкриття змісту	Творчо та креативно розкрито зміст та структуру методики/технології /гри.	В повному обсязі розкрито зміст та структуру методики/технології/гри.	Зміст та структуру методики/технології/гри розкрито не в повному обсязі.	Не розкрито зміст і структуру методики/технології/гри.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Етапи проведення	Проведення методики/технології /гри перелічено у необхідному порядку покроково. Кожен крок пронумеровано і подано у вигляді окремого завдання.	Проведення методики/технології/гри перераховано в логічному порядку, але кожен крок не пронумеровано та/або не оформлено окремими завданнями.	Етапи проведення методики/технології/гри перераховано, але їх розміщено не в логічному порядку.	Опис проведення методики/технології/гри не містить точного переліку етапів.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Матеріали	Всі матеріали та обладнання чітко та точно описані.	Майже всі матеріали та обладнання чітко і точно описані.	Більшість матеріалів та обладнання точно описані.	Багато матеріалів описано неточно АБО взагалі не описано.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів